

NAČRT RAVNANJA Z RAZISKOVALNIMI PODATKI

OBRAZEC ARIS 2.0

Ta obrazec je namenjen pripravi načrta ravnanja z raziskovalnimi podatki (NRRP) za raziskovalne projekte, ki jih (so)financira Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije (ARIS), kot je določeno v 4., 5. in 7. členu [Uredbe o izvajanju znanstvenoraziskovalnega dela v skladu z načeli odprte znanosti](#) (Uradni list RS, št. 59/23).

Raziskovalni podatki¹ so (digitalno berljivi) zapisi o dejstvih (npr. številčni podatki, besedilni, zvočni in slikovni zapisi), pridobljeni z različnimi metodami. Služijo za spoznavanje, preverjanje ali potrditev hipotez ter izpeljavo in predstavitev spoznanj. Predstavljajo osnovno podlago za znanstveno raziskovanje in v okviru znanstvene skupnosti veljajo kot ustrezno sredstvo za preverjanje veljavnosti raziskovalnih spoznanj.

Ravnanje z raziskovalnimi podatki zajema načrtovanje, zbiranje, shranjevanje, dokumentiranje, varovanje in dolgoročno ohranjanje raziskovalnih podatkov ter omogočanje njihove ponovne uporabe. Pri tem se upoštevajo načela FAIR, ki določajo, da morajo biti podatki najdljivi, dostopni, interoperabilni in (ponovno) uporabljivi. Ključno orodje za sistematično ravnanje z raziskovalnimi podatki je [načrt ravnanja z raziskovalnimi podatki](#), v katerem so opredeljeni postopki upravljanja podatkov skozi celoten življenjski cikel raziskave.

Prosimo vas, da izpolnite obrazec NRRP in ga objavite na spletni strani projekta **v šestih mesecih od začetka njegovega izvajanja**. Priporočljivo je, da NRRP med izvajanjem raziskovalnega projekta redno pregledujete in po potrebi posodabljate. V primeru sprememb posodobljen NRRP priložite vmesnemu in zaključnemu poročilu o rezultatih raziskovalnega projekta.

Pregled vsebine NRRP:

0. Splošne informacije
1. Povzetek in opis raziskovalnih podatkov
2. Shranjevanje in varnostno kopiranje podatkov
3. Zagotovitev podatkov na način FAIR prek repozitorijev
4. Etični in pravni vidiki
5. Drugi raziskovalni rezultati
6. Finančna sredstva

Uporabljene kratice:

- IT – informacijska tehnologija
- NRRP – načrta ravnanja z raziskovalnimi podatki
- RO – raziskovalna organizacija
- ZVDAGA – Zakon o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva ter arhivih
- ZVOP-2 – Zakon o varstvu osebnih podatkov

¹ Slovar odprte znanosti, <https://terminoloski.slovenscina.eu/termin/39057>.

Navodilo za izpolnjevanje

Obrazec izpolnite tako, da vsebino vnašate v celice v skrajnem desnem stolpcu oz. tam označite eno od ponujenih možnosti. V teh celicah so sedaj v sivi barvi pisave navedeni razlage oz. navodila za vnos ustreznih podatkov in opisov. To pomožno besedilo lahko po vnosu vsebine izbrišete.

OBRAZEC

0	Splošne informacije	
0.1	Šifra projekta	Z6-70208
0.2	Naziv projekta	(Pre)oblikovanje pogleda na socialistično preteklost: Politike spomina in osnovno izobraževanje v postsocialistični Sloveniji (1991–2004)
0.3	Datum začetka in konca projekta	1. 3. 2026 – 29. 2. 2028
0.4	Opis projekta z vidika ravnanja z raziskovalnimi podatki	Projekt raziskuje politike spomina v postsocialistični Sloveniji med letoma 1991 in 2004 s poudarkom na osnovnošolskem izobraževanju kot pomembnem prostoru oblikovanja odnosov do preteklosti. Teoretično izhaja iz področij politične zgodovine, politik spomina, študij postsocializma ter zgodovine izobraževanja. Osrednje raziskovalno vprašanje je, kako so državne institucije, politični akterji in strokovne izobraževalne institucije oblikovali, posredovali in udeleževali predstave o socialistični preteklosti v obdobju demokratizacije, osamosvojitve in evropske integracije Slovenije. Namen raziskave je pojasniti razmerje med državo, izobraževalnim sistemom in spominom ter ugotoviti, kako so se politične in družbene spremembe odražale v izobraževalnih politikah, praksah in razpravah. Raziskovalni podatki bodo predvidoma zbrani iz arhivskih virov Arhiva Republike Slovenije, dokumentacije Državnega zbora Republike Slovenije, Vlade Republike Slovenije, ministrstva, pristojnega za izobraževanje, Zavoda Republike Slovenije za šolstvo in Inšpektorata Republike Slovenije za šolstvo. Uporabljeni bodo tudi digitalni podatkovni viri, zlasti korpus siParl, gradivo digitalne knjižnice dLib.si, strokovne publikacije, učni načrti, učbeniki in druga izobraževalna gradiva. Podatki bodo skladno z raziskovalnimi vprašanji zbrani, popisani, organizirani in analizirani z uporabo kvalitativne zgodovinske metode ter metod digitalne humanistike in korpusnega jezikoslovja. Projekt bo z raziskovalnimi podatki ravnal skladno z aktualno zakonodajo in internim pravilnikom Inštituta za novejšo zgodovino: chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcgicfindmkaj/https://inz.si/wp-content/uploads/2026/07/Pravilnik_o_odprti_znanosti_INZ.pdf
0.5	Šifra vodje projekta	51920
0.6	Ime in priimek vodje projekta	Tjaša Konovšek
0.7	Ime in priimek osebe, ki je v RO zadolžena za podporo pri	Ana Cvek Mihael Ojsteršek

	ravnanju z raziskovalnimi podatki	
0.8	Ime in priimek odgovorne osebe za ravnanje z raziskovalnimi podatki pri projektu	Tjaša Konovšek
0.9	Elektronski naslov odgovorne osebe za ravnanje z raziskovalnimi podatki pri projektu	tjasa.konovsek@inz.si
0.10	Različica in datum NRRP	različica 1.0 (30. 7. 2026)
1	Povzetek in opis raziskovalnih podatkov	
1.1	Ali boste pri projektu ponovno uporabili že obstoječe podatke (lastne ali tuje)?	☒ Da ☐ Ne
1.2	Katere vrste podatkov boste ustvarili oz. ponovno uporabili in v katerih formatih bodo shranjeni?	Ponovno bodo uporabljeni podatki: - iz Slovenskega parlamentarnega korpusa siParl 3.0 (1990–2022): http://hdl.handle.net/11356/1748; - ali gradiva s spletne strani Državnega zbora Republike Slovenije: https://www.dz-rs.si/; - s portal dLib: https://www.dlib.si/. Analiza bo večinoma temeljila na obstoječih arhivskih in drugih primarnih virih, ki bodo služili kot podlaga za kvalitativno analizo. Pri tem bodo predvidoma nastale tabele z metapodatki o že obstoječem gradivu (informacije o avtorju, historičnem kontekstu, viru itd.). Hranjene bodo kot .ods datoteke.
1.3	Kakšna je pričakovana velikost podatkov, ki jih nameravate ustvariti oz. ponovno uporabiti?	☒ 0–10 GB ☐ 10–100 GB ☐ 100–1000 GB ☐ >1000 GB
2	Shranjevanje in varnostno kopiranje podatkov	
2.1	Kje bodo podatki med izvajanjem projekta shranjeni in varnostno kopirani?	Inštitut za novejšo zgodovino ima vzpostavljene protokole za ravnanje s podatki v raziskovalnem procesu znotraj svojih infrastruktur, znotraj katerih se bodo urejali tudi novonastali raziskovalni podatki.
2.2	V katerem zaupanja vrednem repozitoriju bodo objavljeni podatki v skladu z načelom »odprti, kolikor je mogoče, zaprti, kolikor je nujno«?	Shranjeni bodo v repozitoriju DiRROS. Hramba DiRROS je združljiva z navodili OpenAIRE in zagotavlja izmenjavo vsebin z drugimi repozitoriji ter izpolnjevanje določil Evropske komisije glede odprte dostopnosti recenziranih znanstvenih objav in raziskovalnih podatkov, ki so rezultat z javnimi sredstvi financiranih projektov iz okvirnih programov FP7, Obzorje 2020 in Obzorje Evropa, kakor tudi zahtev slovenske

		nacionalne strategije, zakonodaje, institucionalnih politik in financerjev - vključno za ARIS.
3.	Zagotovitev podatkov na način FAIR prek repozitorijev	
3.1	Ali bodo vsi podatki odprto dostopni, upoštevajoč načelo „odprti, kolikor je mogoče, in zaprti, kolikor je nujno”? Če ne bodo, pojasnite posebnosti glede dostopa.	☒ Da ☐ Ne Vsi morebitni nastali raziskovalni podatki bodo javno dostopni.
3.2	Kako boste omogočili uporabljivost vaših raziskovalnih podatkov (metapodatki, ključne besede, programska oprema, licence, drugo)?	Metapodatki bodo prosto dostopni in pripravljeni v skladu s smernicami DiRROS. S tem bo omogočena njihova identifikacija, citiranje, interpretacija in ponovna uporaba v nadaljnjih raziskavah. Za lažje iskanje bodo uporabljene slovenske in angleške ključne besede. Šifranti, transkripcijska pravila in druga metodološka dokumentacija niso predvideni. Dodana bo datoteka, ki bo pojasnjevala način zbiranja in nastanka raziskovalnih podatkov.
3.3	Kakšne postopke zagotavljanja kakovosti raziskovalnih podatkov boste uporabili?	Tabele bodo pripravljene v odprtih formatih za zagotavljanje interopreabilnosti.
4.	Etični in pravni vidiki	
4.1	Ali boste med izvajanjem projekta obdelovali, hranili, ustvarili ali ponovno uporabili občutljive osebne podatke oziroma posebne vrste osebnih podatkov?	☐ Da ☒ Ne
4.2	Kako bo med raziskavo poskrbljeno za varnost podatkov in zaščito občutljivih podatkov?	/
5.	Drugi raziskovalni rezultati	
5.1	Ali boste poleg podatkov ustvarili ali ponovno uporabili tudi druge raziskovalne rezultate?	☒ Da ☐ Ne Projekt predvideva objavo dveh tekstov, ki bosta na voljo v odprtem dostopu; ter predavanje, ki bo posneto in javno dostopno. Poročilo za ključne deležnike, predvideno v projektu, bo prav tako javno na voljo.

6.	Finančna sredstva	
6.1	Kakšni bodo stroški ravnanja s podatki in drugimi rezultati projekta po načelih FAIR in kako bodo kriti?	Ravnanje z raziskovalnimi podatki je že urejeno znotraj inštitucije.

Uporabljeni viri:

- *Anotirana predloga načrta za ravnanje s raziskovalnimi podatki za projekte Obzorja Evropa*. CTK UL. Dostopno na: <https://dirrosdata.ctl.uni-lj.si/raziskovalni-podatki/nacrt-ravnanja-z-raziskovalnimi-podatki/>.
- Bezjak, Sonja (ur.) (2024). *Spoznaj FAIR: Priročnik o odprti znanosti v Sloveniji*. Univerza na Primorskem. Dostopno na: <https://www.hippocampus.si/ISBN/978-961-293-328-9.pdf>.
- *Horizon Europe Data management plan template*. Dostopno na: https://www.openaire.eu/images/Guides/HORIZON_EUROPE_Data-Management-Plan-Template.pdf.
- *NWO Template Data management plan*. Dostopno na: <https://www.nwo.nl/en/research-data-management>.
- *Slovar odprte znanosti*. Dostopno na: <https://terminoloski.slovenscina.eu/slovarji/48/o-slovarju>.

Verzija dokumenta: 2.0
Številka: 6308-6/2026-2
Datum: 30. 3. 2026

Tjaša Dobnik,
direktorica